IKSP

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

Recidiva u podmíněně propuštěných s dohledem

Jan Rozum

10. listopadu 2026, Praha Květnice

Obsah prezentace

- ✓ Charakteristika výzkumného souboru
- ✓ Podmíněně propuštěné osoby a recidiva
- ✓ Zrušení dohledu
- ✓ Závěr

Rozhodování soudů o podmíněném propuštění 2010-2025

Rok	Počet žádostí	Zamítnuto	v %	Podmíněné propuštění				v %	Zpět vzetí	Jinak
				Prosté PP	PP s dohledem	§ 48/4 TRZ	Celkem			
2010	10 403	**2 789**	26,8	3 296	1 004	52	**4 352**	41,8	3 309	
2011	10 255	**3 267**	31,9	2 972	973	159	**4 104**	40		
2012	11 363	**3 423**	30,1	3 076	1 303	257	**4 636**	40,8	3 108 3 509	
2013	8 952	**3 152**	35,2	1 647	1 010	124	**2 781**	31,1	1773	1246
2014	7 649	**3 266**	42,7	1 330	929	58	**2 317**	30,3	1560	516
2015	8 674	**3 641**	41	1 480	906	38	**2 424**	28	2026	523
2016	9 364	**4 231**	45,2	1 280	1 099	36	**2 415**	25,8	2014	640
2017	10 054	**4 577**	45,5	1 062	1 769	40	**2 871**	28,6	2235	681
2018	9 613	**4 211**	43,1	1 004	1 733	45	**2 782**	28,9	2006	554
2019	9 623	**3 830**	39,8	1 065	1 916	47	**3 028**	31,4	2221	560
2020	9 927	**3 842**	38,7	1 085	2 064	33	**3 182**	32	2064	607
2021	9 075	**3 872**	42,7	1 098	1 800	74	**2 972**	32,7	1929	743
2022	7 090	**3 688**	**52**	941	**1 832**	87	**2 860**	**40,3**	577	533
2023	7 059	**3 541**	**50,2**	899	**1 851**	64	**2 817**	**39,9**	433	408
2024	6 972	**3 561**	**51,1**	884	**1 831**	64	**2 779**	**39,9**	386	345
2025	6 633	**3 262**	**49,2**	782	**1 914**	59	**2 755**	**41,6**	430	313

Základní charakteristika výzkumného souboru

- Výzkumný soubor (N=563) osob podmíněně propuštěných s dohledem
- 69 % mužů
- Občanství ČR 98 %
- **Průměrný věk v době podmíněného propuštění byl 39 let** (min. 19, max. 69)
- Nejčastěji zastoupeny - ve více než třetině případů (38 %) osoby ve věku mezi 30 až 39 lety
- Výrazněji zastoupeny - osoby ve věku mezi 40-49 lety (29 %)

Základní charakteristika výzkumného souboru

- Významný faktor recidivy - věk v době prvního odsouzení (resp. věk začátku kriminální kariéry)

- **Průměrný věk v době prvního odsouzení byl 26 let** (min. 15 let, max. 61 let)

- 44 % podmíněně propuštěných byla v době prvního odsouzení ve věku do 21 let

Základní charakteristika výzkumného souboru

- **Trestní minulost osob** *(z hlediska počtu všech předchozích záznamů o odsouzeních v RT před právní mocí rozhodnutí o vině a trestu, ke kterému se vztahovalo předmětné rozhodnutí o podmíněném propuštění)***:**

✓žádný předchozí záznam v RT 9 %

✓průměrný počet předchozích odsouzení **byl 5,7** (min. 0, max. 28)

✓ nejčastěji se jednalo o případy se **třemi či čtyřmi předchozími záznamy**

✓ 5 a více záznamů - 53 % osob

Základní charakteristika výzkumného souboru

- **Analýza starších záznamů odsouzených v RT:**

✓dřívější přeměna uloženého alternativního trestu zaznamenána u 66 % podmíněně propuštěných osob

✓v minulosti podmíněně propuštěno 17 % (97 osob)

✓u 7 % osob (38) došlo již v minulosti k revokaci dřívějšího rozhodnutí o podmíněném propuštění

✓z 97 dříve podmíněně propuštěných odsouzených došlo k revokaci v 39 % případů (38)

Základní charakteristika výzkumného souboru

- **Druhy trestných činů, pro které byly podmíněně propouštěné osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, když soud rozhodoval o podmíněném propuštění:**

✓trestné činy proti majetku (45 %)

✓ trestné činy obecně nebezpečné (17 %)

- Krádeže tvořily 23 % v rámci celého výzkumného souboru
- Mezi frekventovanější skupinu činů pak patřily trestné činy zanedbání povinné výživy a maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání
- Recidiva podmíněně propuštěných ve vztahu k přechozí trestné činnosti - recidiva speciální (52 %)

Základní charakteristika výzkumného souboru

- Více než polovině odsouzeným (55 %) soudy uložily přiměřenou povinnost či omezení
- Průměrná délka zkušební doby byla 44 měsíců (min. 5, max. 84)
- Zkušební doba v délce do 3 let, byla stanovena u 59 % podmíněně propuštěných osob
- Zkušební dobu do jednoho roku soudy ukládaly zřídka - 3 %
- Delší zkušení doba než 5 let byla uložena v 18 % případů
- Nejčastěji byla odsouzeným uložena zkušební doba v délce 36 měsíců u 29 % (163) odsouzených

Hlediska úspešnosti při podmíněném propuštění

- **Osvědčení** – 35 % (196) ve sledovaném období 42 měsíců
- **Revokace** - rozhodnutí soudu, že se zbytek trestu vykoná – 23 % (130)
- **Recidiva:**

✓všechny záznamy v RT po právní moci rozhodnutí o podmíněném propuštění

✓vyloučeny záznamy týkající se trestné činnosti v souběhu s trestnou činností, za kterou byla osoba podmíněně propuštěna, případně se jednalo o dílčí útoky pokračujícího trestného činu, za který byla daná osoba podmíněně propuštěna

✓ analyzována první recidiva po podmíněném propuštění

Recidiva

- **Recidiva po 3,5 roce zaznamenána u 34 % (190) podmíněně propuštěných**
- Průměrný počet recidiv po podmíněném propuštění **byl 1,5** (minimum 1, maximum 5)

1 recidiva	57,9 %	110
2 recidivy	31,1 %	59
3 recidivy	10 %	19
4 recidivy	0,5 %	1
5 recidiv	0,5 %	1

Recidiva

- Průměrná doba od podmíněného propuštění do doby vyhlášení prvního rozsudku o recidivě byla **20 měsíců** (min. 3 měsíce, max. 42 měsíců)

- Do jednoho roku došlo k recidivě v 27 % případů

- Do dvou let bylo v RT evidováno 70 % recidiv

Recidiva

- **Významné rozdíly v podílu recidivy z hlediska věku:**

✓ Průměrný věk odsouzených v době rozhodnutí o podmíněném propuštění, u nichž došlo k recidivě, byl **35 let X** nedošlo **40 let**

✓ Průměrný věk odsouzených při prvním pravomocném odsouzení, u kterých došlo k recidivě, byl **23 let X** nedošlo **27 let**

✓S narůstajícím věkem se snižoval podíl případů, kdy propuštěný odsouzený recidivoval

✓ Rozdíly mezi věkovými kategoriemi se ukázaly statisticky významné

✓ Výrazné rozdíly zaznamenány u osob do 39 let věku ve srovnání s osobami ve věku 40 a více let

Recidiva

- **Významnější rozdíly v recidivě z hlediska trestní minulosti osob:**

✓Průměrný počet dřívějších záznamů v RT u skupiny propuštěných osob s recidivou byl **7,5 X** u odsouzených bez recidivy **4,7**

✓Rozdíly statisticky významné – bohatá kriminální minulost je významným prediktorem dalšího recidivního chování

Žádný záznam v RT (N=51)	1	2 %
Jeden záznam (N=43)	5	11,6 %
2–3 záznamy (N=108)	27	25 %
4–5 záznamů (N=120)	44	36,7 %
6–10 záznamů (N=164)	70	42,7 %
11 a více záznamů (N=77)	43	55,8 %

Recidiva

- **Z pohledu recidivy je významným hlediskem i druh trestné činnosti, za kterou byl pachatel odsouzen a následně podmíněně propuštěn:**

✓ výrazně častěji docházelo k recidivě v případě trestných činů proti majetku (statisticky významné)

✓ nejmenší recidiva u trestných činů proti životu a zdraví

- **Významnou informací je, zda se odsouzení, kteří recidivovali po propuštění spáchali stejnou či podobnou trestnou činnost :**

✓ výrazný podíl (29 %) měla recidiva speciální

✓ velmi často se speciální recidivy dopouštěli odsouzení, kteří byli ve VTOS za krádeže a maření výkonu úředního rozhodnutí či vykázání

Recidiva

- **Vztah mezi dřívější zkušeností s VTOS a mírou recidivy:**

✓ předchozí zkušenost s VTOS (N=431) došlo k recidivě v 40 %

✓ bez dřívějšího VTOS (N=82) došlo k recidivě v 20 %

- **Vztah mezi předchozí přeměnou alternativního trestu a recidivou:**

✓ v případě osob (N=370), u kterých byla zaznamenána v minulosti přeměna alt.tr. ------ **Recidiva** v 42 % případů, ve srovnání s 22 % recidivou u osob, které tuto zkušenost neměly (N=143)

- **V obou případech statisticky významný rozdíl !**

Recidiva

- Ve vzorku 97 osob v minulosti soudem podmíněně propuštěno - z nich došlo u 37 % (36) k recidivě

- Vyšší míra recidivy byla dosažena u odsouzených, které v minulosti měly zkušenost s revokací podmíněného propuštění (38 osob), recidiva zaznamenána u 47 % (18) osob

- **Rozdíl nebyl statisticky významný !**

Zrušení dohledu

- Dohled zrušen 83 (15 %) podmíněně propuštěným odsouzeným
- **U jediného odsouzeného došlo po zrušení dohledu k revokaci rozhodnutí o podmíněném propuštění -------- U 5 osob zjištěna recidiva**
- Průměrný věk odsouzených v době rozhodnutí o podmíněném propuštění **se zrušeným dohledem byl 43 let** (propuštěných se zrušeným dohledem bylo nad 40 let celkem 51- tj. 61 %)
- Největší podíl zrušených dohledů byl zaznamenán u osob bez předchozího záznamu v RT
- Druh trestné činnosti - z hlediska podílu v jednotlivých kategoriích byl častěji soudem zrušen dohled ve skupině odsouzených za trestné činy proti životu a zdraví a za trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

Závěr

- Výzkum z roku 2014 (Scheinost et al., 2015) další záznam v RT u téměř 40 % z podmíněně propuštěných osob (N=305), z toho u podmíněně propuštěných bez dohledu necelých 37 % (N=234) a u podmíněně propuštěných s dohledem 49 % (N=75)
- Aktuální výzkum další záznam v RT o odsouzení do dvou let po podmíněném propuštění 24 % (N=563)

Možné příčiny?

✓Výběr odsouzených /PMS/VS/ soudy – přísnější pohled na žadatele zejména u S a SZ

✓ Zvyšující se podíl propuštěných osob s uloženým dohledem, tedy i s větší kontrolou a pomocí odsouzeného PMS

✓ Při srovnání výzkumných vzorků potvrdily rozdíly v selhání odsouzených z hlediska věku v době rozhodnutí o podmíněném propuštění – průměrný věk propuštěných osob při výzkumu **v roce 2014 byl výrazně nižší - 33 let, naproti tomu při aktuálním výzkumu byl průměrný věk 39 let.**

✓**Data potvrzují v kriminologii stabilní vzorec, že trestná činnost s přibývajícím věkem klesá!**

Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Náměstí 14. října 801/12, Praha 5

jan.rozum@iksp.gov.cz

iksp.gov.cz